

Espasa i escut

“Com si es reuniren els diputats i senadors del Rin i anunciaren la secessió de tota la Renània, com si Àngel Colom, amb perdó, reunira els parlamentaris de Catalunya, Aragó i la Rioja per formar el govern en l'ombra de la Ibèria de l'Ebre.”

Qui ho havia de dir que, a les portes de l'any 2000, la història medieval havia de recuperar un protagonisme tan espectacular. Com si els pocs segles que hem passat des que els turcs van entrar a Constantinoble, i des que els papes eren de Xàtiva, no hagueren tingut prou substància i consistència. Els imperis de l'edat moderna i contemporània (perquè Europa ha estat feta d'imperis, i ho oblidàvem) van desaparèixer amb una mica d'estrèpit i amb alguna gran guerra pel mig, excepte el rus, que ha caigut per explosió interna i encara cremen ací i allà flametes de l'incendi, i al Caucas els guerrers ballen danses molt antigues. Quedaven les suposades nacions-estat de l'occident, el gran invent de la història, diuen per fer prosperar els pobles en riquesa i modernitat. La cosa que inventà França per fer un sol poble de republicans en el territori sagrat de la monarquia: un rei absolut, una república absoluta, i l'imperi de Napoleó primer i del tercer. I llavors el rei del Piemont pensà que estaria molt bé fer un regne d'Itàlia (Napoleó havia dit que Itàlia era només una expressió geogràfica), els industrials van dir que per ells encantats de la vida, i amb l'ajut dels francesos, de Garibaldi i de les òperes de Verdi (*Vittorio Emmanuele, Re d'Italia*), van fer efectivament un regne nou. El príncep de Salina, ballant amb Claudia Cardinale, va descobrir que els nous temps havien arribat: eren moderns, fins i tot a Sicília.

Llavors digué Massimo d'Azeglio, successor del gran Cavour: “Ja hem fet Itàlia, ara hem de fer italians”. I passat més d'un segle, encara no els han acabat de fer. No per falta de patriotisme abrandat, ni per falta d'ideologia, d'escola, de *bersaglieri*, de Mussolinis, de colònies africanes, de *partigiani* i de tot el que cal, inclosa la I Guerra Mundial com a gran guerra patriòtica. L'invent falla per una qüestió d'eficàcia: ja que no tenien una història medieval comuna, haurien hagut de fer un estat modern administrat com cal, i sobretot procurar que tot Itàlia funcionara més o menys de la mateixa manera. Però no ho han fet: la Itàlia del nord camina amb un pas, la

del sud amb un altre, i Roma ni d'una manera ni d'una altra: no camina. La Itàlia del Po funciona com Holanda o com Baviera. I l'antic Regne de Nàpols i Sicília funciona com si fóra l'antic Regne de Nàpols i Sicília. Llavors torna la història medieval, i els botiguers, els obrers, els petits empresaris, les secretàries de direcció, els analistes financers i els empleats de Bennetton i d'Olivetti es posen una túnica de guerrer del segle XIII, i acudeixen a escoltar les soflames militars del gran *condottiero* Umberto Bossi. És un espectacle fantàstic: l'escut i emblema de la Lega és, en efecte, un guerrer amb escut i espasa, un record de les batalles contra els emperadors d'Alemanya per la llibertat de les ciutats llombardes, els militants porten uniforme blanc amb una creu al pit. Alerta: són la gent més refinada d'Europa, les regions d'indústria més moderna i pròspera, el poble cultíssim i ric, el país de l'electrònica i de la moda, són irònics i molt intel·ligents, estan plens de museus i van moltíssim a l'òpera. I arriba Bossi, un no ningú, un saltamarges, un perfecte pallasso tocat de geni polític, trau l'espasa i l'escut amb la creu, recorda batalles medievals, parla de diners i de finances, i en pocs anys passa de fer riure a proclamar el parlament i govern de la Padània, el país del Po. Un nom inventat, segurament un nom impossible, però tant se val.

Això és Europa occidental. Com si es reuniren els diputats i senadors del Rin i anunciaren la secessió de tota la Renània, com si Àngel Colom, amb perdó, reunira els parlamentaris de Catalunya, Aragó i la Rioja per formar el govern en l'ombra de la Ibèria de l'Ebre (llàstima, ací ens han furtat fins i tot el nom!). Ja sé que els italians tenen un sentit de l'escenografia molt desenrotllat, i que els números que organitza Bossi són irrepetibles: qui eixiria ací al carrer amb espasa i escut? Bossi és una mica boig, però no del tot. Una mica silvestre i primari, però no tant que no col·labore amb l'esquerra del PDS quan li convé governar ciutats i consells regionals. I l'alternativa a Bossi pel sud és un pulcre i astut individu que es diu Gianfranco Fini, cap dels neofeixistes poc reconvertits, i que ha tret més vots que ningú al Regne de Nàpols i Sicília.